

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

DAVACI : Eğitim ve Bilim İş Görenleri Sendikası

VEKİLİ : Av. Burak Sabuncu

[16927-29778-52317] UETS

DAVALI : Milli Eğitim Bakanlığı

DAVANIN KONUSU : 01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliğinin 4. maddesinin (ee) alt bendinde yer alan; ...*"ve sözlü"*... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan...*"sözlü"*... ibaresinin, (gg) alt bendinde yer alan; ...*"ve sözlü"*... ibaresinin, 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan;...*"ve sözlü"*... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan ...*"sözlü"*... ibaresinin, 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; "Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dâhil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile hâlen Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak," hükmü ile birlikte, (b) bendinde yer alan; "Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak" hükmünün, 12. maddesinin, 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ...*"ve sözlü"*... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan; "Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır." ibaresinin, 43. ve 46. maddelerinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Sözlü sınav uygulamasının, memuriyet hukukunun temel ilkeleri olan kariyer ve liyakat ilkelerine aykırı olduğu, uygulamanın hukuka aykırılığının yargı kararlarıyla da defalarca ortaya konulduğu, dava konusu Yönetmelik'te yer alan sözlü sınava dair düzenlemelerin, davalı idareye, tamamen subjektif ölçütlerle yapılan sözlü sınav esaslı eleme hak ve yetkisi tanıdığı, öğretmenler için 8 yıllık kıdem şartı arayan düzenlemenin, diğer alanlar için bu kıdem şartını aramaması çelişkili olup, eşitlik ilkesine de aykırı olduğu, sınava

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

başvuru yapabilme yeterliliği bakımından, öğretmenler için 8 yıl ve daha fazla kıdem koşulu aranmakta iken, "hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri" mezunları bakımından hiçbir kıdem ve çalışma koşulu aranmadığı, milli eğitim sisteminin işleyişini denetleyecek olan, bununla birlikte denetim, izleme ve değerlendirme, araştırma, inceleme, soruşturma ve ön inceleme çalışmalarını yapacak olan, özetle milli eğitim sistemimizin tüm yapısal mekanizmalarını değerlendirecek olan müfettişlerin öncelikle eğitimci olması gerektiği, sistemin zaten içinde olan ve doğrudan akademik eğitimi, bu alana yönelik olan eğitimcilere bu kıdem koşulu getirilmişken, eğitim sistemine bütünüyle yabancı, hukukçu, işletmeci, iktisatçı vb. diğer alan mezunlarına hiçbir çalışma koşulu getirilmemiş olmasının, hizmetin gereğine, kariyer ve liyakat ilkesine, Anayasa'nın 10. maddesi kapsamındaki eşitlik ilkesine açıkça aykırılık oluşturduğu, Yönetmelik'te öngörülen 35 yaş koşulunun, öğretmenler için 8 yıllık kıdem koşulu ile birlikte değerlendirildiğinde matematiksel olarak neredeyse fiili bir imkansızlık ya da en azında son derece öğretmen aleyhine sınırlandırıcı ve zorlayıcı bir durum yarattığı, en son müfettişlik sınavının 2009 tarihinde yapıldığı, bu tarihten itibaren müfettiş olmak isteyen çok sayıda öğretmenin, getirilen bu yaş koşulu nedeniyle mağdur olacağı ve haksız şekilde yarışma imkanını elde edemeyeceği, eğitim müfettişleri başkan yardımcılarının görevlendirilmesine ilişkin düzenlemenin hiçbir objektif kriter içermediği, düzenlemeye göre belirtilen sayıda eğitim müfettişleri başkan yardımcılarının, eğitim müfettişleri başkanının önerisi, il millî eğitim müdürünün uygun görüşü ve valinin onayı ile görevlendirileceği, dolayısıyla kariyer ve liyakat ilkesine aykırı şekilde yapılacak görevlendirmede, hiçbir somut ve objektif kriter öngörülmediği, bu yönüyle de hizmetin gereğinin sağlanabilmesi bakımından herhangi bir ölçütün yer almadığı, grup başkanının görevlendirilmesine ilişkin düzenlemenin kariyer ve liyakat ilkelerine aykırı olduğu, grup başkanının son derece etkin bir takım yetki ve görevlerinin olduğu, bu yönüyle değerlendirildiğinde ise, yapılacak belirlemede hiçbir somut ve objektif kritere yer verilmemiş olup tam bir keyfi yöntemin benimsendiği belirtilerek, Yönetmeliğin ilgili maddelerinin iptaline karar verilmesi gerektiği belirtilmektedir.

DAVALI İDARENİN SAVUNMASI : Sözlü sınavın temel amacının, yazılı sınav yapılmak suretiyle nesnel bir biçimde tespit edilenler arasından en başarılı adaydan başlayarak en uygun olanlarının seçilmesi olduğu, Yönetmeliğin 8. maddesi ile de yarışma sınavına katılabileceklerde aranacak genel ve özel şartlara ilişkin hükümler bulunduğu, Bakanlığın taşra teşkilatı il milli eğitim müdürlükleri bünyesinde istihdam edilecek eğitim müfettişlerinin, mevzuatında belirtilen

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

özel ve genel şartları taşımak koşuluyla düzenlenen yarışma sınavına tabi tutularak müfettiş yardımcısı olarak göreve başlaması; eğitim müfettiş yardımcısı olarak göreve başlayanların yine mevzuatında yer alan düzenlemelere göre üç yıllık yetiştirilme dönemi sonunda yeterlik sınavında başarı göstermeleri halinde eğitim müfettişi olarak atanmasının kanuni düzenlemelerin gereği olduğu, eğitim müfettişlerinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen "Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan kariyer meslek grubu" içerisinde yer aldığı, dava dilekçesinde, öğretmenlik alanı dışında yönetmelikte sayılan fakültelerden veya denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olanların, eğitim müfettiş yardımcılığı sınavına katılmalarının meslek içinden gelmeyen eğitim müfettişlerinin okulları ve öğretmenleri denetlemesinin hukuka aykırı olduğu iddia edilmekte ise de, öğretmenlik dışında Yönetmelik'te sayılan işletme, iktisat, hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden mezunlar arasından müfettiş yardımcısı alınabilir düzenlemesiyle, Bakanlığın yönetim, denetim ve gözetimi altında yürütülen eğitim-öğretim hizmetlerinde denetim, inceleme, soruşturma, ön incelemelerde mali, işletme/iktisat boyutu olan görevlerde alanından müfettiş/müfettiş yardımcısı ihtiyacının karşılanması amaçlandığı, eğitim öğretim kurumları ile personelin rehberlik, denetim, izleme / değerlendirme, inceleme/soruşturma, ön inceleme, araştırma gibi iş ve işlemler, müfettiş alanlarına göre planlanmakta ve bu doğrultuda yürütülmekte olduğundan, öğretmenlik alanı dışında müfettiş yardımcısı alımının Yönetmelik'te yer almasının, kamu yararına, hizmet gerekliliklerine ve hukuka uygun olduğu, "Eğitim müfettişleri başkan yardımcılarının görevlendirilmesi" başlıklı 43. maddesi ile "Grup başkanının görevlendirilmesi" başlıklı 46. maddesinin, eğitim müfettişleri başkan yardımcısı ve grup başkanlarının görevlendirilmesinde "somut ve objektif kriterlere yer verilmediği" iddia edilmekte ise de, eğitim müfettişleri başkanlığının kuruluşu, görev ve yetkileri, başkan ve başkan yardımcıları ile grup başkanlarının görevlendirilmesi gibi hususlar idarenin yönetmelik ile düzenleme yetkisi kapsamında ki işlemler olup, eğitim müfettişleri başkan yardımcılığı ve grup başkanlığı idari görev niteliğinde olduğundan, idari görevlere yapılacak görevlendirmelerin seçimle yapılmasının yasal dayanağı olmadığı gibi pratik olarak uygulanmasının da mümkün olmadığı belirtilerek, iptali talep edilen yönetmelik hükümlerinin hizmet gerekliliklerine, usule, kanuna ve hukuka uygun olduğundan, davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ :

DÜŞÜNCESİ : Davanın, dava konusu edilen Yönetmelik maddelerinden yaş şartını düzenleyen 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yönünden kısmen reddine, kalan maddelerin ise iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI :

DÜŞÜNCESİ : Dava; 01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin 4. maddesinin (ee) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresi ile ..."sözlü"... ibaresinin, (gg) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresinin, 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan;..."ve sözlü"... ibaresi ile ..."sözlü"... ibaresinin, 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; "Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dâhil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile hâlen Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak," hükmü ile (b) bendinde yer alan; "Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak" hükmünün, 12. maddesinin, 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ..."ve sözlü"... ibaresi ile "Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır." ibaresinin, 43. maddesinin ve 46. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 124. maddesinde, Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecekleri belirtilmiştir.

Anayasa'ya göre, idarenin, düzenleme yetkisini kanunlar çerçevesinde ve kanunlara uygun olarak kullanması gereklidir. Normlar hiyerarşisi olarak bilinen temel hukuk ilkesine göre, normlar arasında altlık ve üstlük ilişkisi söz konusu olmakta ve her norm geçerliliğini bir üst hukuk normundan almaktadır. Hiyerarşik sıralamada daha altta yer alan normun, kendisinden önce gelen üst hukuk normlarına aykırı düzenlemeler getirmesi hukuken mümkün değildir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72. maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 320. ve 327. maddeleri ile 375 sayılı

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 24. maddesine dayanılarak hazırlanan "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği" 01/03/2022 günlü, 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 40. maddesinde, "Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolara atanmak amacıyla kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda üst yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır.

(Değişik fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/173 md.) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda da birinci fıkra hükmü uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

01/03/2022 tarih ve 31705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin 657 sayılı Yasanın anılan hükmü ile uyumlu olduğu anlaşılan 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde üst normlara ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer istihdamı" başlıklı Ek 24. maddesinde, "Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasında ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla bakanlık, kurum ya da birim düzeyinde müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ile müfettiş yardımcısı, denetmen yardımcısı, denetçi yardımcısı, aktüer yardımcısı ve stajyer kontrolör istihdam edilebilir.

Bu madde kapsamında merkez teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil şartı hariç olmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Bu madde kapsamında taşra teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil ve tez şartı hariç olmak ve yeterlik sınavı yazılı ve sözlü aşamalardan oluşmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Milli Eğitim Bakanlığının bu madde kapsamındaki yardımcılık kadrolarına, ayrıca yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak kaydıyla, öğretmen olarak en az sekiz yıl hizmeti

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

bulunanlar arasından da atama yapılabilir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen yardımcı veya stajyerlerden verilen ilave süre içerisinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar, yardımcı veya stajyer unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar.

Bu madde kapsamında istihdam edileceklerin mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları, hizmetin gerektirmesi halinde birim veya görev yeri itibarıyla yer değiştirme esasları ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüerler ile bunların yardımcı ve stajyerleri, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup, kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur." hükmüne yer verilmiştir.

Müfettişlik görevinin gerektirdiği mesleki bilgi, ehliyet ve diğer özel niteliklerin ölçülmesi amacıyla sözlü sınav yapılmasında ve sözlü sınava ilişkin dava konusu düzenlemelerde kamu yararına, hizmet gereklerine, üst normlara ve hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin 8. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer verilen ve hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanların müfettiş yardımcılığına atanabileceği yolundaki düzenleme ile işletme, iktisatve hukuk bilgisi gerektiren konularda denetim, inceleme, soruşturma yapma konusunda yetkin personel istihdamının amaçlandığı, müfettişlik görevi için öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu aranmasının eğitim ve öğretim hizmetlerinin önem ve özelliğinden kaynaklandığı dikkate alındığında söz konusu düzenlemelerde hukuka aykırılık görülmemiştir.

01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin dava konusu diğer düzenlemelerinde hizmet gereklerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı, davacı iddialarının söz konusu düzenlemeleri kusurlandıran ve iptalini gerektiren nitelik taşımadığı sonucuna varılmıştır.

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Açıklanannedenlerle, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci ve İkinci Dairelerince, 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na 3619 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle eklenen ek 1. madde uyarınca yapılan müşterek toplantıda, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

MADDİ OLAY:

01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliğinin 4. maddesinin (ee) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan ..."sözlü"... bairesinin, (gg) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"...ibaresinin, 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan ..."sözlü"...ibaresinin, 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; " *Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dâhil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile hâlen Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,*" hükmü ile birlikte, (b) bendinde yer alan; " *Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak*" hükmünün, 12. maddesinin, 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan; " *Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır.*"ibaresinin, 43. maddesinin ve 46. maddesinin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72. maddesinde; "Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.”, **Ek 40. maddesinde**; “Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve 36 ncı maddenin 'Ortak Hükümler' bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolara atanmak amacıyla kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda üst yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır. Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda da birinci fıkra hükmü uygulanır.”, **Ek 41. maddesinde**; “Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla kurumun görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere merkez teşkilatlarında, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıklarının merkez karargâhlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve (...) (1) en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bu bakanlıklar ve kurumlarca yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde en az dört yıllık lisans eğitimi veren ve yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

Uzman yardımcılarını mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan edilir. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav, kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınav, adayların;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,

d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

e) Genel yetenek ve genel kültürü,

f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Adaylar, komisyon tarafından üçüncü fıkranın (a) bendi için elli puan, (b) ila (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu, kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

Uzman yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezi, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmek kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C), Dışişleri Uzmanlığı için asgari (B) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile uzman ve uzman yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda yer alan hükümler, 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman ve uzman yardımcılardan merkez teşkilatına ait kadrolarda bulunanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman ve yasama uzman yardımcılarını ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman ve uzman yardımcılarını hakkında da uygulanır." hükümleri öngörülmüştür.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 302. maddesinde; "(1) Milli Eğitim Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.", **320. maddesinde;** "(1) Teftiş Kurulu Başkanlığı, Bakanın emri veya onayı üzerine aşağıdaki görevleri yapar:

a) Bakanlığın görev alanına giren konularda Bakanlık personeline, Bakanlık okul ve kurumlarına, özel öğretim kurumlarına ve gerçek ve tüzel kişilere rehberlik etmek,

b) Bakanlığın görev alanına giren konularda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile gönüllü kuruluşlara, faaliyetlerinde yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek,

c) Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle iş birliği içinde yapmak, süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgili birimlere ve kişilere iletmek,

ç) Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini yapmak,

d) Her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim,

değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini yürütmek,

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

e) Eğitim müfettişlerinin çalışmalarının koordinasyonu ile rehberlik ve denetim hizmetlerinin yürütülmesinde bütünlüğü sağlamak,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) *Başkanlıkta 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca müfettiş ve müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir.*

(3) Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin rehberlik ve teftişini sağlamak amacıyla gerekli görülen illerde Bakan onayı ile çalışma merkezleri kurulabilir. Teftiş Kurulu Başkanlığı, Başkan ile Başkanlık birimlerinde ve çalışma merkezlerinde görevli başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılarında oluşur. Başkanlığın görev merkezi Ankara'dır. Bu merkez, Başkanlık birimlerinde görevlendirilen müfettişlerin aynı zamanda çalışma merkezidir.

(4) *Teftiş Kurulu Başkanlığının ve çalışma merkezlerinin görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma usul ve esasları, (...) ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir;* "**Taşra teşkilatı**" başlıklı **327. maddesinde ise**; "(1) Bakanlık, taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Her ilde ve ilçede bir millî eğitim müdürlüğü kurulur. İlçe millî eğitim müdürlükleri, görev ve hizmetleri yürütürken il millî eğitim müdürlüklerine karşı da sorumludur. İl ve ilçelerin sosyal ve ekonomik gelişme durumları, nüfusları ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak, bu müdürlükler farklı tip ve statülerde kurulabilir ve bunlara farklı yetkiler verilebilir. İş durumuna ve ihtiyaca göre millî eğitim müdürlüklerine bağlı olarak ayrı il ve ilçe birimleri de kurulabilir.

(3) (Ek:RG-6/7/2021-31533-C.K-78/2 md.) İl milli eğitim müdürlüklerinde, her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim, değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini yürütmek üzere 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesi uyarınca eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı istihdam edilebilir. Eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı, mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 30 uncu maddesi uyarınca maarif müfettişi ve maarif müfettiş yardımcısına denktir." kuralına yer almıştır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 24. maddesinde; "Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla bakanlık, kurum ya da birim düzeyinde müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ile müfettiş yardımcısı, denetmen yardımcısı, denetçi yardımcısı, aktüer yardımcısı ve stajyer kontrolör istihdam edilebilir.

T.C.

DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Bu madde kapsamında merkez teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil şartı hariç olmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Bu madde kapsamında taşra teşkilatına ait kadro veya pozisyonlarda istihdam edilecekler hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil ve tez şartı hariç olmak ve yeterlik sınavı yazılı ve sözlü aşamalardan oluşmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Milli Eğitim Bakanlığının bu madde kapsamındaki yardımcılık kadrolarına, ayrıca yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak kaydıyla, öğretmen olarak en az sekiz yıl hizmeti bulunanlar arasından da atama yapılabilir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen yardımcı veya stajyerlerden verilen ilave süre içerisinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar, yardımcı veya stajyer unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar.

Bu madde kapsamında istihdam edileceklerin mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları, hizmetin gerektirmesi halinde birim veya görev yeri itibarıyla yer değiştirme esasları ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüerler ile bunların yardımcı ve stajyerleri, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup, kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur." düzenlenmesine yer verilmiştir.

Anayasa'nın 124. maddesinde, Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği belirtilmiştir.

01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin Dayanak başlıklı **3. maddesinde**, "(1) Bu

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 nci maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 320 nci ve 327 nci maddeleri ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır."; **4. maddesinin (ee) alt bendinde**, "Yarışma sınavı: Eğitim müfettiş yardımcısı kadrolarına atanacakların seçimi için yapılacak yazılı ve sözlü veya KPSS sonucuna göre ataması yapılacak adaylar için sadece sözlü sınavı"; **(gg) alt bendinde**, "Yeterlik sınavı: Eğitim müfettişi kadrolarına atanacaklar için yapılacak yazılı ve sözlü sınavı"; **7. maddesinin birinci fıkrasında**, "Yarışma sınavı, (1) Yarışma sınavı yazılı ve sözlü veya KPSS sonucuna göre ataması yapılacak adaylar için sadece sözlü sınavdan oluşur."; **8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde**, "Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dahil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki Yükseköğretim kurumlarından mezun olmak"; " **(b) bendinde**, "Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak"; **12. maddesinde**, "1) Yazılı sınav sonucunda sözlü sınava girmeye hak kazanan adaylar sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınav, Sınav Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde oluşturulan sözlü sınav komisyonlarınca yapılır.

(2) Sözlü sınav komisyonu; Başkan, Teftiş Kurulu Başkanlığında görevli daire başkanları, Bakanlık başmüfettişleri, Bakanlık müfettişleri ve Personel Genel Müdürlüğünde görevli daire başkanları arasından belirlenecek bir başkan ile iki üyeden oluşur. Komisyon başkanı ile üyeler Teftiş Kurulu Başkanının teklifi ve Bakanın onayı ile görevlendirilir. Aynı usulle üye sayısı kadar yedek üye belirlenir. Sözlü sınava katılacak aday sayısına göre aynı usulle birden fazla sayıda sözlü sınav komisyonu oluşturulabilir. Sözlü sınav komisyonu üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Komisyonun sekretarya işlemleri Başkanlıkça yürütülür.

(3) Sözlü sınavda adaylar;

- a) Yazılı sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
- b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
- c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
- ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

d) Genel yetenek ve genel kültürü,

e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilir. Adayların sözlü sınavları, (a) bendinde yazılı konular için 50 puan, (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için 10'ar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar sözlü sınav komisyonu başkan ve üyelerince ayrı ayrı Ek-1'de yer alan Eğitim Müfettiş Yardımcılığı Yarışma Sözlü Sınavı Değerlendirme Formundaki ilgili bölümlere yazılır. Bu sınavda sözlü sınav komisyonu başkanı ve üyelerinin 100 tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalaması sonucunda 70 ve daha fazla puan alanlar başarılı sayılır.

(4) Sözlü sınavda, üçüncü fıkranın (a) bendinde yer alan konulara yönelik sorular ve puan değerleri adaylara yazılı olarak verilir.

(5) Sözlü sınav sonuçları, sınavların bittiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde Bakanlığın internet sitesinde ilân edilir."; **20. maddesinin birinci fıkrasında**, "(1) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü sınav olmak üzere iki aşamadan oluşur. Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır."; **43. maddesinde**, "(1) Eğitim müfettişi ve eğitim müfettiş yardımcısı sayısı;

a) 50'ye kadar olan illerde bir,

b) 51'den 100'e kadar olan illerde iki,

c) 101'den 200'e kadar olan illerde üç,

ç) 201'den daha fazla olan illerde dört,

olmak üzere o ilde görevli eğitim müfettişleri arasından eğitim müfettişleri başkanının önerisi, il millî eğitim müdürünün uygun görüşü ve valinin onayı ile eğitim müfettişleri başkan yardımcısı görevlendirilir."; **46. maddesinde**, "Rehberlik ve denetim grubu üyelerinden biri, öğretim yılı başında eğitim müfettişleri başkanı tarafından bir yıllığına grup başkanı olarak görevlendirilir." hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İptali istenilen 01/03/2022 tarih ve 31765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak" ibaresi yönünden incelendiğinde;

Hiyerarşik normlar sistemi olan hukuk düzeninde, alt düzeydeki normların,

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

dayanaklarını üst düzeydeki normlardan aldığı kuşkusuzdur. Normlar hiyerarşisinin en üstünde evrensel hukuk ilkeleri ve Anayasa bulunmakta ve daha sonra gelen kanunlar, yürürlüğünü Anayasa'dan, yönetmelikler ise yürürlüğünü kanunlardan almaktadır. Dolayısıyla, bir normun, kendisinden daha üst konumda bulunan ve dayanağını oluşturan bir norma aykırı veya bunu değiştirici nitelikte bir hüküm getirmesi mümkün bulunmamaktadır.

Uyuşmazlıkta, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 40. maddesinde; "Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve 36 ncı maddenin 'Ortak Hükümler' bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolara atanmak amacıyla kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda üst yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır." kuralına yer verildiği, dava konusu edilen Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan yaş şartının kanuni dayanağının mevcut olduğu, dolayısıyla dava konusu Yönetmeliğinin iptali istenilen bu hükmünde üst hukuk normuna aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Anılan Yönetmeliği,n 4. maddesinin (ee) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan ..."sözlü"...ibaresinin, (gg) alt bendinde yer alan; ..."ve sözlü"...ibaresinin, 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan ..."sözlü"...ibaresinin, 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; " *Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dâhil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile hâlen Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,*" hükmü ile birlikte, 12. maddesinin, 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ..."ve sözlü"... ibaresi ile aynı cümlelerin devamında yer alan; " *Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır.*"ibaresinin, 43. ve 46. maddelerinin iptal istemi yönünden incelendiğinde;

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği, 14/07/1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72. maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 320. ve 327. maddeleri ile 27/06/1989 tarih ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi dayanak alınarak hazırlanmış ve 01/03/2022

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

tarih ve 31705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Dava konusu anılan maddeler ise, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi dayanak alınarak hazırlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 07/12/2023 tarih ve E:2018/117, K:2023/212 sayılı kararıyla, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 24. maddesi, Anayasa'nın mülga 91. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Dava konusu edilen düzenlemelere dayanak oluşturan kanun hükmünde kararname kuralı Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinden, Anayasa Mahkemesi kararının geriye yürümesi ve söz konusu karardan önce yürürlükte olan Anayasa'ya aykırı kurala göre tesis edilen işlemlere karşı açılan ve halen görülmekte olan davaların Anayasa Mahkemesi kararından ne şekilde etkileneceği hususunun öncelikle açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında; Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğü ya da bunların hükümlerinin, iptal kararlarının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacağı, gereken hallerde Anayasa Mahkemesinin iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabileceği, bu tarihin, Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemeyeceği, beşinci fıkrasında; iptal kararlarının geriye yürümeyeceği, altıncı fıkrasında ise; Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmi Gazete'de hemen yayımlanacağı ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tümünün ya da belirli hükümlerinin Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde eldeki davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, Anayasa'nın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülmez. Aksine durum ise, Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğu yönündeki hükme aykırılık oluşturur.

Yukarıda açık metinlerine yer verilen ve Anayasa'da düzenlenmiş olan kurallar ile Anayasa Mahkemesi kararlarında belirtilen hukuksal durumun doğal sonucu olarak, bir kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin uygulanması nedeniyle dava açmak durumunda kalan ve Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurma hakkına sahip olan kişilerin de, kendi hak ve menfaatlerini ihlal eden kuralın iptal davası veya itiraz yoluyla daha önce yapılan başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olmasının hukuki sonuçlarından yararlanmaları gerektiği açıktır.

Bu durumda; dava konusu olan söz konusu düzenlemeler, 375 sayılı Kanun Hükmünde

T.C.

DANIŞTAY

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Kararnameye 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle eklenen Ek 24. maddeye dayanılarak hazırlanıp yürürlüğe konulduğundan ve Ek 24. madde yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiş olduğundan, hukuki dayanağı kalmayan dava konusu Yönetmelik hükümlerinde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 01/03/2022 tarih ve 31785 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği'nin dava konusu 4. maddesinin (ee) alt bendinde yer alan; ... "ve sözlü" ... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan ... "sözlü" ... ibaresinin, (gg) alt bendinde yer alan; ... "ve sözlü" ... ibaresinin, 7. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; ... "ve sözlü" ... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan ... "sözlü" ... ibaresinin, 8. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan; " *Adaylık ve sözleşmeli öğretmenlik süresi dâhil olmak üzere sınav başvurusunun son günü itibarıyla öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunmak koşulu ile hâlen Bakanlık öğretmen kadrolarında görev yapıyor olmak veya en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,*" hükmünün, 12. maddesinin, 20. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ... "ve sözlü" ... ibaresi ile aynı cümlenin devamında yer alan; " *Sözlü sınav yazılı sınav sonuçlarının ilanından itibaren en az yirmi iş günü sonra yapılır.*" ibaresinin, 43. ve 46. maddelerinin **İPTALİNE oyçokluğuyla,**

2. Anılan Yönetmeliğin 8. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Yarışma sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak" hükmü yönünden **DAVANIN REDDİNE oybirliğiyle,**

3. Dava kısmen iptal kısmen retle sonuçlandığından ayrıntısı aşağıda gösterilen 539,30-TL yargılama giderinin yarısı olan 269,65-TL'nin ve yürütmenin durdurulması itiraz harcı olan 492,00-TL'nin davacı üzerinde bırakılmasına, yargılama giderinin diğer yarısı olan 269,65-TL'nin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

4. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 28.000,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 28.000,00-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

5. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemleri

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

halinde taraflara iadesine,

6. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 10/03/2025 tarihinde karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 124,00- TL

Karar Harcı : 168,30- TL

YD Harcı : 133,00- TL

Vekâlet Harcı :11,00- TL

Posta Gideri :103,00- TL

TOPLAM : 539,30- TL

YD İtiraz Harcı : 492,00-TL

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

(X) KARŞI OY :

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 153. maddesinde, "... Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların

T.C.

DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

hükümleri, iptal kararlarının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmi Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez. İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar. İptal kararları geriye yürümez. Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar" hükmüne yer verilmiştir.

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 66. maddesinin üçüncü fıkrasında da, Anayasada yer alan bu düzenleme doğrultusunda, Anayasa Mahkemesinin gerekli gördüğü hâllerde, Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi, bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 04/06/2024 tarih ve 32566 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 07/12/2023 tarih ve E:2018/117, K:2023/212 sayılı kararıyla; 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 178. maddesi Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilmiş ve anılan kararın Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak oniki ay sonra yürürlüğe girmesi ayrıca karara bağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi tarafından, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıuyarınca, iptal kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak oniki ay süre ile yürürlüğe girmesinin ertelenmiş olması, anılan maddelerde yer alan söz konusu ibarelerin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluğu doldurmak üzere Yasama Organına oniki ay süre verilmesi amacını taşımakla birlikte, bir diğer amaç da iptal kararı nedeniyle ortaya çıkacak olan hukuksal boşluğun kamu düzenini ihlal edici nitelikte görülmesi nedeniyle anılan yasal düzenlemelerin oniki ay süreyle yürürlükte kalmasının sağlanmasıdır.

Kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek hukuksal bir boşluğun doğmamasını teminen getirilen bu sürenin yalnızca Yasama Organına yönelik olduğunun kabulü, öncelikle iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihin ayrıca belirlenmesine ilişkin Anayasa Mahkemesi kararına, bunun yanı sıra, Anayasanın 153. maddesinin son fıkrasında yer alan Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı kuralına aykırılık teşkil edecektir.

T.C.
DANIŞTAY
ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2022/1110

Karar No : 2025/1280

Bu nedenle, dava konusu düzenlemenin yapıldığı tarihten sonra verilen ve henüz yürürlüğe girmediği açık olan Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararının bakılan davada uygulanması mümkün değildir. Aksi yöndeki düşüncenin kabulü halinde, Anayasanın 153. maddesi hükümleri ihlaledilecek ve hukuki boşluğa sebebiyet verilecektir. Bu durum ise, Anayasa Mahkemesinin anılan kararının, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarih ile kararın yürürlüğe gireceği tarih arasında işlem tesis edilememesi ve daha önce tesis edilip, henüz yargılama süreci devam eden tüm işlemlerin de iptali sonucunu doğuracaktır ki böyle bir durum, kamusal yararın özel yararın üzerinde tutulma prensibine de aykırı olacaktır.

Bu durumda, dava konusu uyuşmazlığın incelendiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesinin anılan kararının henüz yürürlüğe girmemiş olması ve dolayısıyla 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 178. maddesinin halen yürürlükte olduğu hususu dikkate alınarak, bu maddeye dayanılarak hazırlanan Yönetmelik maddelerinin iptali istemine ilişkin kısmı yönünden de davanın esasının incelenmesi gerektiği görüşüyle, çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye

Üye

Üye